

Foto: Marc Tenret

Jaarverslag 2015

Inleiding

Den Teirling in 2015

Terugblik op 2015, een boeiend jaar (zijn er andere geweest?) alweer.

ONTMOETING is het kernwoord, het meest elementaire in heel het herstelverhaal en het begin van een betekenisvol leven voor de vele clubleden en bezoekers die Den Teirling bevolken.

DAGACTIVITEITEN geven een concrete invulling: een motief om op te staan en op weg te gaan naar een activiteit die zinvol is op zich. Er niet alleen voor staan om te koken, musiceren, sporten, schilderen,.....Steun bij elkaar en wat praktische organisatie door een teamlid kan veel op gang brengen.

CLUBHUISMODEL bepaalt de manier van omgaan met elkaar, in gelijkwaardigheid, met respect voor ieders kunnen en delen van verantwoordelijkheid.

NETWERKEN is essentieel voor maatschappelijke inclusie: Den Teirling is een netwerkje op zich en tegelijk verweven in een groter geheel dat vele aspecten raakt die elke mens aanbelangen.

Wat maakte het voorbije jaar BIJZONDER?

- de nieuwe stek van KYVOS in het geheel van Allee du Kaai bij het kanaal in Brussel
- een samenwerking met Nos Oignons om te tuinieren "in volle grond" te Nethen
- de buddywerking start met een cultuurloket
- de samenwerking bij het tot stand komen van Clubhouse Brussels
- de samenwerking met Bazaar Collective voor de kerstmarkt in december
- de gedeelde activiteiten in Elzenhof
- het sportmoment, nu samen met 2 andere groepen uit de buurt
- een inspirerende studiereis naar Triëste
- een samenwerking met partners in het netwerk Hermesplus

en nog zoveel meer. Je vindt het allemaal uitvoerig beschreven en gedocumenteerd in dit rapport.

CIJFERS ontbreken niet: de trend van een stijgend aantal aanvragen, met een stijgend aantal dagelijkse deelnemers bevestigt wat we in 2014 beschreven. Er moeten dringend meer Teirlingen komen in Brussel!!

Onze plek wordt door ieder die er binnen wandelt als uniek, warm, onthaland ervaren. Het is duidelijk dat in een stad als Brussel met haar grote diversiteit warmhartige plekken noodzakelijk zijn en van grote betekenis in een soms te harde en kille wereld.

Marijke Bosserez

INHOUD

Inhoud	2
1. Activiteitsaanbod	3
Dagdagelijkse activiteiten	3
Eenmalige activiteiten in 2015.....	3
Activiteiten in samenwerkingsverband	4
Bijzondere projecten en activiteiten.....	7
2. Kyvos @Allee du Kaai	11
3. Vakantie: Renesse, donderdag 11 juni 2015	13
4. Beeldend atelier	15
5. Enkele cijfers van 2015	17
Nieuwe aanmeldingen in 2015	17
Een overzicht van de activiteiten en de keuze per dag bij inschrijving aan het onthaal.	19
6. Netwerk en vertegenwoordiging	22
IN DE KIJKER: een realisatie en een inspirerende reis met Hermesplus.....	22
7. Team	24
Het team reflecteerde te samen op 2 teamdagen:	26
<i>Vormingen teamleden</i>	26
<i>Bijdrage aan vormingsdagen</i>	26
9. Raad van bestuur	27

1. ACTIVITEITENAANBOD

Dagdagelijkse activiteiten

- kookgroep voor een warme maaltijd: 3x per week
- bakkerij voor gebak 1x en eigengemaakte belegde broodjes 1x per week
- sport: 1x één uur omnisport met sportmonitor in een sportzaal en 1x zwemgroep
- muziek: 2x per week repeteert de band Rolling Dice met muzikanten en zangers
- zang: het koor Choux d'XL repeteert 1x per week en is een gemengde groep met ook buitenstaanders
- wekelijks een zangcoach voor een individueel zangmoment
- uitstap: 1x per week is er een culturele uitstap of wandeling; vanaf de lente ook 1x per maand een daguitstap
- tuinieren 1x per week: het dakterras biedt gelegenheid voor kweek van groenten en bloemen in bakken; ook de kamerplanten krijgen de nodig zorg
- tuinieren in volle grond met Nos Oignons
- bricoleren: op vraag naargelang van de nood
- artistiek atelier: schilderen en tekenen kan op 2 dagen per week; keramiek 1x per week
- krantje: een redactieploeg verzamelt artikels en wetenswaardigheden voor het krantje 1x per trimester.
- kruidensnuiven: 1x per week een gezellig theemoment om de dag af te sluiten
- Nederlandse conversatie: 1x per week voor de anderstaligen die graag hun Nederlands wat bijschaven.
- permanent is er mogelijkheid om op pc te gaan

Enmalige activiteiten in 2015

- **Den Teirling zingt en swingt op 20 november**

Den Teirling gaat steeds meer de muzikale toer op. Sinds haar ontstaan is er de rock-band 'The Rolling Dice', daar kwam een paar jaar geleden het inclusief koor 'Les Choux d'XL' bij en sinds dit jaar zijn er ook de solozangers van 'The New Generation Singers'. Bijna alle dagen van de week wordt er in Den Teirling muziek geoefend. Het was dan ook vanzelfsprekend dat we ons jaarlijks feest in het teken wilden zetten van de muziek. We sloten de avond af met de traditionele fuif op het ritme van DJ Steven (stubru). Het werd een avondvullend programma met veel volk en een fantastische sfeer!

- **Spaghettiaavond op 24 april**

De jaarlijkse spaghetti-avond brengt steeds veel volk op de been, het is gezellig, lekker en spijst ook onze kas.

Nieuw dit jaar was het experiment IN THE SPOTLIGHT. Op een klein verhoog kon elkeen die het wenste gedurende 3 minuten in de spot staan, met een liedje, gedicht, mededeling. De zaallichten werden gedoofd, en een mooi moment kreeg volle aandacht. Het was zeer mooi en inspirerend om te zien hoeveel talent hier een kans kreeg.

Activiteiten in samenwerkingsverband

- De **Boekenbaz'art** in de Sans Soucistraat is het jaarlijks feestelijk boekengebeuren om en rond de Nederlandstalige gemeentelijke bibliotheek Sans Souci. Den Teirling is er vaste partner samen met vele andere organisaties uit gemeente en buurt zoals het GC Elzenhof, de scholen in de straat, wijkwerking Mosaïque, de Franstalige gemeentelijke bib, het Museum van Elsene, bookshop Oxfam en nog zovelen meer. Ook de buurtbewoners worden er actief uitgenodigd om deel te nemen en bij te dragen aan het geheel. Op zaterdag 30 mei stond Den Teirling paraat met een gezellige drankjesbar. De Rolling Dice deed een beperkte muzikale inbreng op het podium en de sfeer was gezet, met veel muziek en animatie.

- In 2015 was er geen lokaal Artiestenparcours. Het beeldend atelier van Den Teirling was wel present op de tentoonstelling Gekruiste Blikken, in de marge van het colloquium “Kunst, Geestelijke Gezondheid en Sociale Beeldvorming” in Schaarbeek.

- **Het Elzenhof**

Nieuwjaar in Elzenhof: steeds feestelijk en deze keer stond Den Teirling bij de vuurpot buiten en bakte er heerlijke warme wafels voor alle feestgangers.

In de zomer stelt GC Elzenhof graag de tuin open en doet daarbij beroep op partners om er een gezellige invulling aan te geven.

Met Den Teirling gaven we de **zomerbar** 3x een bijzondere invulling. Een keer met een speciale bierproeverij, een broodjesstand met dj-vynil en een muzikaal moment.

Schone ontroerende liedjes op 16 juli in Elzenhof gebracht door The New Generation Singers van Den Teirling o.l.v. Jo Lesco: het resultaat van enkele maanden intensieve zangcoaching deed heel wat talent openbloeien.

Najaar: op 18 december 2015 was er een benefietavond ten voordele van de campagne Brussel helpt. Deze keer werd Minor Ndako gesteund (opvang van minderjarige vluchtelingen). Den Teirling zorgde er voor een rijkelijk desserten buffet.

- **Nos Oignons**

Een andere fysiek-ecologische activiteit is afgelopen zomer ontsproten. Via het project Nos Oignons gingen we een aantal dagen tuinieren in Nethen, een pittoresk dorpje net over de grens in Waals Brabant.

- **Bazaar Collective**

Omdat de kerstmarkt van vorig jaar een succes was, hebben we dit jaar opnieuw een kerstmarkt georganiseerd in Den Teirling met Bazaar Collective, onze bovenbuurvrouw.

De workshops die vorig jaar niet zo veel volk trokken, werden dit jaar vervangen door muziekoptredens, wat extra vrolijkheid met zich mee bracht.

Den Teirling en haar leden waren dit jaar meer aanwezig, doordat wij een infotafel hadden

uitgesteld, waarbij we de kunstwerken van de tentoonstelling te koop aanboden en enkele leden eigen handwerkjes konden verkopen. Een clublid en Marleen, onze keramiekmedewerkster, hadden elk hun eigen succesvolle tafel en Bas zorgde met “Basmati” onder andere voor de extra ambiance tijdens een optreden.

Zowel de bezoekers van de markt, de performers als de standhouders waren enthousiast over de aangename sfeer die er heerste.

Bijzondere projecten en activiteiten

- **Zomerse fietstochten**

Er is op vrijdag geen koor tijdens de grote vakantie, daarom zijn we vier namiddagen op fietstocht gegaan in augustus. Een aantal oude/geleende fietsen werd door Koen in orde gezet en hij had ook een tandem, om een slechtziende bezoeker mee te kunnen nemen.

- **Cultuurloket**

Het cultuurloket nam het afgelopen jaar verschillende vormen aan.

In januari startten de voorbereidingen van het cultuurloket. Marijke, Yasko en Saartje gingen ten rade bij 't Atelier in Strombeek. Zij vormen voor ons het voorbeeld naar hoe we het cultuurloket willen vormgeven.

Op woensdagnamiddag was het cultuurloket open in Den Teirling. Zowel leden van Den Teirling maar ook mensen daarbuiten waren er welkom. Er werd een permanentie voorzien waar men persoonlijke begeleiding kon krijgen naar vrije tijd en cultuur. De CGG en CAW werden op de hoogte gebracht via een overleg tussen CGG en CAW, de leden van Den Teirling kregen meermaals uitleg op de ledenvergadering en partners van Den Teirling werden aangeschreven.

Daarnaast probeerde Saartje de mensen die deelnamen aan de uitstappen meer te betrekken met de keuze van activiteit. Er werden regelmatig uitstappen op voorhand vastgelegd en Saartje begeleidde ook regelmatig de uitstappen zelf .

Vanaf september startte het cultuurloket opnieuw voor een proefperiode van 4 à 5 maanden in het Muntpunt, dit om een ruimer publiek te bereiken onder de naam "Infopunt cultuur en vrije tijd". Alle Vlaamstalige organisaties die een psychisch kwetsbaar publiek aanspreken kregen de folders toegestuurd. Via het Muntpunt en Paspartoe werd de bekendmaking gedaan rond het "Infopunt cultuur en vrije tijd". Er was een permanentie van twee keer 3u per week in Muntpunt. De doelgroep vond niet "bewust" de weg naar het infopunt maar eerder toevallig. Drie vierde van de vragen rond vrije tijd en cultuur gingen over de Paspartoe. Omwille van de lage opkomst gericht aan het Infopunt is beslist om de samenwerking stop te zetten.

- **Een verslag van de vele daguitstappen**

Mijn wekker loopt af om 6u30. Het gaat bijna onmiddellijk door mijn hoofd: vandaag gaan we naar Mons, en vooral de tentoonstelling Van Gogh in de Borinage bezoeken. Op mijn terras neurie ik stilletjes een zin uit het liedje : "Je kan er naar Van Gogh gaan kijken, dat zou je eigenlijk eens moeten doen;" Nu, naar Amsterdam hoeven we nu niet, Mons zal ruimschots volstaan.

Een paar uur later staan we buiten op het perron in Mons. We lopen voorbij de waarschijnlijk belangrijkste kerk, komen op de markt. Op de randen van de trottoirs en op sommige muren zijn lange teksten aangebracht. Dan gaan we op een tien minuten naar het museum waar de tentoonstelling plaats vindt.

In de eerste zaal maak ik kennis met zijn handschrift, een minuscuul geschrijf, met af en toe een uitschieter. Wat mij opvalt is dat hij vooral in het frans schrijft, ook naar zijn broer. We maken kennis met een bevlogen man, die er een zou kunnen worden van twaalf stielen en dertien ongelukken. Hij is afgedankt bij de kunsthandelfirma, hij is niet meer bezoldigd als predikant. Op de koop toe zijn er strubbelingen met zijn familie. Hij neemt het besluit tekenaar te worden. Hij verzamelt tekeningen uit vooral engelse bladen. (In die tijd stonden nog geen foto's in de kranten.) En hij maakt studies, vooral van lichamen, van een groep mensen die hij daar in het leven ook leert kennen, mijnwerkers, boeren. Hij heeft dus geen academische opleiding en leidt zichzelf op. Dat hij de lat hoog legt, zien we aan de verschillende herhaalde bewerkingen van een en dezelfde figuur. Wat mij bijzonder treft is het beeld van een uitgeputte man die op zijn stoel hangt, met een hand die hem aan de tafel

kleeft. Als ik in de ogen van zijn figuren kijk, meen ik telkens een zekere weemoed te ontwaren.

We gaan eten in een parkje heel dichtbij. Er hangen grote pluchen beesten, die luiards moeten voorstellen in een boom. Er staan drie menhirs. Op het centraal punt mag iedereen die het wil een kunstwerk op de grond aanleggen met wat hij maar vindt. Yasko maakt direct een tekening met takken en stenen, die voor mij een figuur voorstellen. Ook anderen hebben met rotte appels, takken en stenen en denneappels iets willen uitdrukken.

Na het middageten maken we een wandeling in de binnenstad. Hier en daar staat een hedendaags werk van een kunstenaar. Ik onthoud: "Spread your Wings". Twee wijdgeopende vleugels als van een zeer grote arend.

Het is minder aangenaam in vergelijking met de voormiddag, de wind is hardnekkiger geworden. We keren terug naar het station en drinken iets op een terras ervoor. Op de trein is het opvallend stil, iedereen rust uit na een wandeling in een niet zo aangenaam weer. Maar toch: het heeft niet geregend en we hebben interessante zaken ontdekt.

(Georges)

- **Bewegen is goed voor lichaam en geest!**

Daarom organiseert Den Teirling al jaar en dag wekelijks een sportuurtje voor haar geïnteresseerde leden.

Net zoals andere activiteiten in Den Teirling, is dit een leuke, geweldige activiteit, met een positief effect voor de deelnemers. We vinden het dan ook zeer belangrijk dat we deze activiteit kunnen aanbieden.

Omdat onze partners in de GGZ op externe sportmomenten, georganiseerd door de VGC, ook steeds enthousiast aanwezig zijn, zijn we tot de bedenking gekomen dat ook ons sportmoment voor een ruimer publiek georganiseerd kan worden.

De VGC vond dit een interessant idee en heeft het administratieve aspect hiervan op zich genomen. Voor het academiejaar 2015-2016 stellen zij een sportmonitor ter beschikking, huren zij de zaal en kunnen onze leden samen met andere leden van partners in de GGZ een uurtje samen sporten.

Dit brengt een aangename dynamiek met zich mee, vergroot het sociale contact van de sporters en het zorgt ervoor dat we gemiddeld met meer zijn en er dus ook ploegsporten aan bod kunnen komen.

- **Slimme Zet**

Gezonde voeding en bewegen is vaste intentie in Den Teirling. We schreven een charter en sloten ons aan als pionier voor de actie Slimme zet van LOGO Brussel. Als stimulans werden we met een kleine prijs bedacht: leuk om deze impuls te krijgen en er onze inzet mee gesteund te weten.

- **Wellness in Den Teirling**

Een winterse woensdagvoormiddag aan de bar:

Myriam: “Ik verveel me.”

Iris: “Ja, het is nogal rustig vandaag, he.”

En een paar uur later hadden we ons gezicht besmeurd met groene klei en is het idee ontstaan voor een nieuwe activiteit: “Goed in je vel”

Elke woensdagnamiddag wordt een verwenmoment georganiseerd, dat met enkele uitzonderingen, vooral vrouwen aantrekt. Een gezichtsmasker van groene klei is een vaste waarde en ideeën om het uit te breiden zijn: een heerlijke smoothie maken, een heuse manicure of een massage ondergaan, een make-up-sessie houden, zelf zeep maken, ...

2.

@

De verhuis van Kyvos naar Allee du Kaai werd dit jaar een feit. De ontmoetingsplek bevindt zich nu tussen andere organisaties die niets met psychiatrie te maken hebben. De uitwisselingen zijn interessant maar niet altijd even evident. Kyvos wilt naast dit brede aanbod van activiteiten en ontmoetingen, ook nog steeds het veiligheidsgevoel van een eigen plek bieden. De ruimte die we er bouwden met keuken, bar en zithoek, is een gemeenschappelijke ruimte geworden waar ook andere organisaties gebruik van maken. De Kyvos-ruimte is een centrale plek in het geheel waar spontaan contacten worden gelegd. Onze aanwezigheid geeft Allee du Kaai een specifiek sociaal karakter. Het is een plek op mensenmaat.

Het gemiddelde van 15 bezoekers per dag, wordt ook na de verhuis naar Allee du Kaai bereikt. Een aantal nieuwe leden kwamen erbij, anderen haakten af. De afhakers probeerden we te bereiken om te achterhalen wat de reden van hun afhaken was en eventueel te motiveren om terug te komen.

Op 16 november 2015 vond de feestelijke inhuldiging van de nieuwe Kyvos plaats en werden partners en sympathisanten uitgenodigd. Verschillende leden kookten die dag hun lievelingsschotel en boden hapjes aan het publiek aan. Uiteraard, want koken is nog steeds de hoofdactiviteit van Kyvos.

Het project kreeg ook de nodige aandacht. Er verscheen een artikel in Brussel deze Week, er was het colloquium van Hermesplus op 26 juni waar we Kyvos voorstelden en er verscheen ook een artikel in de nieuwsbrief van Hermesplus.

Het volledige artikel kan u terugvinden op de site van HermesPlus:
<http://hermesplus.be/blog/2015/11/12/info-11/>

3. VAKANTIE: RENESSE, DONDERDAG 11 JUNI 2015

Ik zit ik te dromen op een bank naast het speelplein van de camping waar we nu een week op vakantie zijn. De lucht is hemelsblauw, er is een verfrissende wind. Ik kom net terug van een wandeling langs paden die naar en over de duinen leiden. Daarvoor hebben we een ijsje gesnoept, Italiaans ijs welteverstaan, in alle smaken en kleuren aangeboden. En nog daarvoor heb ik een fietstocht gemaakt langs de Oosterschelde, vertrekkende vanuit Renesse naar Burgh-Haamstede, dan naar de kust, onder de viaduct die naar Neeltje Jans leidt. Daar stond ik opeens boven op de dijk oog in oog met het zilvergroene water. In de verte was de stompe toren van Zierikzee te zien. Aan die andere toren, de plumpe toren, heb ik even halt gehouden om uit te rusten. De toren wilde ik niet beklimmen wegens mijn halsstarrige bijgeloof dat als ik de toren ooit eens beklim, het dan de laatste keer zal zijn dat ik in Zeeland zal zijn. Na nog een kleine omweg naar Serooskerke ben ik om kwart voor twee in de camping aangekomen.

De plaatselijke beenhouwer is aangekomen met het vlees en de barbecue. Velen van de groep zijn nog aan het strand. Ik denk na: mijn gedachten lijken ijl en een beetje loos. Kan ik wel een relaas maken van onze vakantie? Zoveel dingen ben ik al vergeten, de wind, die deze week sterk is komen opzetten, heeft vele herinneringen meegenomen ver over de duinen en die zijn verder gedragen door kwetterende meeuwen.

We zijn op vakantie vertrokken onder tropische temperaturen. Een uur na aankomst brak een onweer los en nog enkel uren daarna konden we een prachtige zonsondergang waarnemen aan het strand.

We zijn op boottocht geweest in het Grevelingenmeer, dat was gisteren. Sommigen onder ons hadden er een voettocht opzitten van enkele kilometer, anderen waren met de fiets in Den Osse aangekomen. Het was killig op de boot, met volle zon maar met een aantrekkende wind. De kerktorens van Brouwershaven en Scharendijke waren nog net te zien.

De anderen komen terug van het strand. Ik ga me niet met de barbecue zelf bezig houden, ook niet met de groenten en beslis om een douche te nemen. Mijn gezicht is helemaal bruin gebrand. In de spiegel herken ik mezelf niet meer. Mijn bovenarmen zijn volop aan het vervellen en slaan rood uit. Een paar dagen geleden ben ik nog langs een natuurgebied gereden, de Tureluur, op weg naar Zierikzee, plassen en schorren, een paradijs voor de vele vogels.

Uiteindelijk kan ik zeggen dat ik er een zeldzame rust gevonden heb, zelfs in volle inspanning met de trappers op de fiets en in volle tegenwind. Een rust die ik wil meenemen naar huis met de flarden van herinnering aan zoveel aangename momenten. Ik vraag me soms af waarom dit Zeeuwse landschap zoveel rust uitstraalt. Is het omdat de menselijke soort ontstaan is in een savannelandschap met enkele bomen en struiken?

Het vlees op de barbecue is gaar, de salade is klaar. Iedereen kan aanschuiven en voor de eerste maal buiten avondmalen aan de tafels met banken buiten voor ons vakantiehuis.

(Georges)

4. BEELDEND ATELIER

Er is een atelier, er komen mensen dagelijks, wekelijks of maandelijks werken. Een hele hoop kleine kunstwerkjes, een heel pak famous grote kunstwerken. Er is een duidelijke noodzaak aan het creatief uitdrukken van jezelf. Dit doen we ieder jaar opnieuw op verschillende manieren.

1. Het atelier is een combinatie van een interne werking (het atelier als ruimte) en een externe werking (het atelier als een kunstenaars-collectief).
2. In het atelier krijgen de bezoekers de kans om zichzelf te ontwikkelen als creatief maker. Ze leggen al doende een proces af dat hun creativiteit kan aanwakkeren of vervullen. Dit kan op verschillende manieren. Er is olieverf, acryl, aquarel, pastel, potlood, stift en nog heel veel ander materiaal ter beschikking. Andere media kunnen ook aangewend worden in overleg met de groep. Het werk wordt zorgvuldig bijgehouden.
3. Als collectief hebben we een aantal tentoonstellingen op een jaar. Dit jaar stelden we twee kunstenaars solo tentoon, we deden één groepstentoonstelling en één externe tentoonstelling in samenwerking met het overlegplatform geestelijke gezondheidszorg
  - Huguette Gisoul had haar eerste solo-tentoonstelling. Ze stelde een reeks acryl-schilderijen tentoon die samen een groot circus vormden. Ze stelde tentoon van **20 maart tot 24 april** in de galerij van Den Teirling.
  - Extern deden we dit jaar één tentoonstelling, “gekruste blikken” stelde werk tentoon van een aantal atelierbezoekers van verschillende ateliers over heel Brussel. Deze tentoonstelling werd opgesteld door het overlegplatform geestelijke gezondheidszorg gebied Brussel-Hoofdstad. Ze vond plaats van **27 maart tot 4 april**.
  - Marc Van Daele, is een oude rot in het vak. Hij stelde nieuw acryl en aquarelwerk tentoon. Voornamelijk landschappen van verre reizen. Hij stelde tentoon van **24 juli tot 23 oktober** in de galerij van Den Teirling.
  - Van **23 oktober 2015 tot 22 januari 2016** stelden we samen een groepstentoonstelling voor. Er was werk te vinden van Joëlle Piret, Marc Van Daele, Koen Marissens, Magaly Dumont, Evelyne De Zitter, Myriam Vanderborght, Marc Van Bruwaene, Julia, Viviane Piacenza, Pierre Baert, Huguette Gisoul, Jesse Van Blommensteen, Marie-Claire Van Simpsen en Gwendal Brys.

5. ENKELE CIJFERS VAN 2015

Nieuwe aanmeldingen in 2015

In 2015 registreerden we een recordaantal nieuwe aanvragen voor een kennismakingsgesprek. 72 personen kwamen een kijkje nemen, kregen de rondleiding met een gesprek en overzicht van de mogelijkheden die Den Teirling te bieden heeft. Zoals steeds komen de aanvragen uit heel het Brussels gewest. Een grotere bekendheid bij de doelgroep zelf en de hulpverleners uit de twee taalgemeenschappen speelt zeker een rol. We geven een overzicht van de woonvorm en de verwijzers, leeftijd en geslacht.

Woonvorm	Aantal
Alleen	25
Begeleid wonen	1
Beschut wonen	10
Nachthospitaal	11
Onthaalteshuis	3
Ouders	4
Partner	7
Familie	4
Pvt	5
Pz	
Rvt	2
Paaz	
Totaal	72

Verwijzer	Aantal
Vriend(in)	7
Tandem plus	1
Psych Zh	7
Pvt	4
Andere	4
Pzt Vlaams Brabant	1
Beschut wonen	7
CGG	11
Nachthosp/centrum	13
Dagcentrum	3
Onthaalteshuis	2
Privépsychiater	4
werklijn	1
OCMW	1
Eigen initiatief	3
Paaz	2
Psy thuiszorg	1
Totaal	72

leeftijd	Aantal
onbekend	2
< 30	5
30-39	10
40-49	26
50-59	23
60-70	6
Totaal	72

Geslacht	Aantal
Man	42
Vrouw	30
Totaal	72

De gemiddelde leeftijd bedraagt 46,8 jaar en er is nog steeds een groter aantal aanvragen van mannen dan vrouwen (zij het minder dan de vorige jaren).

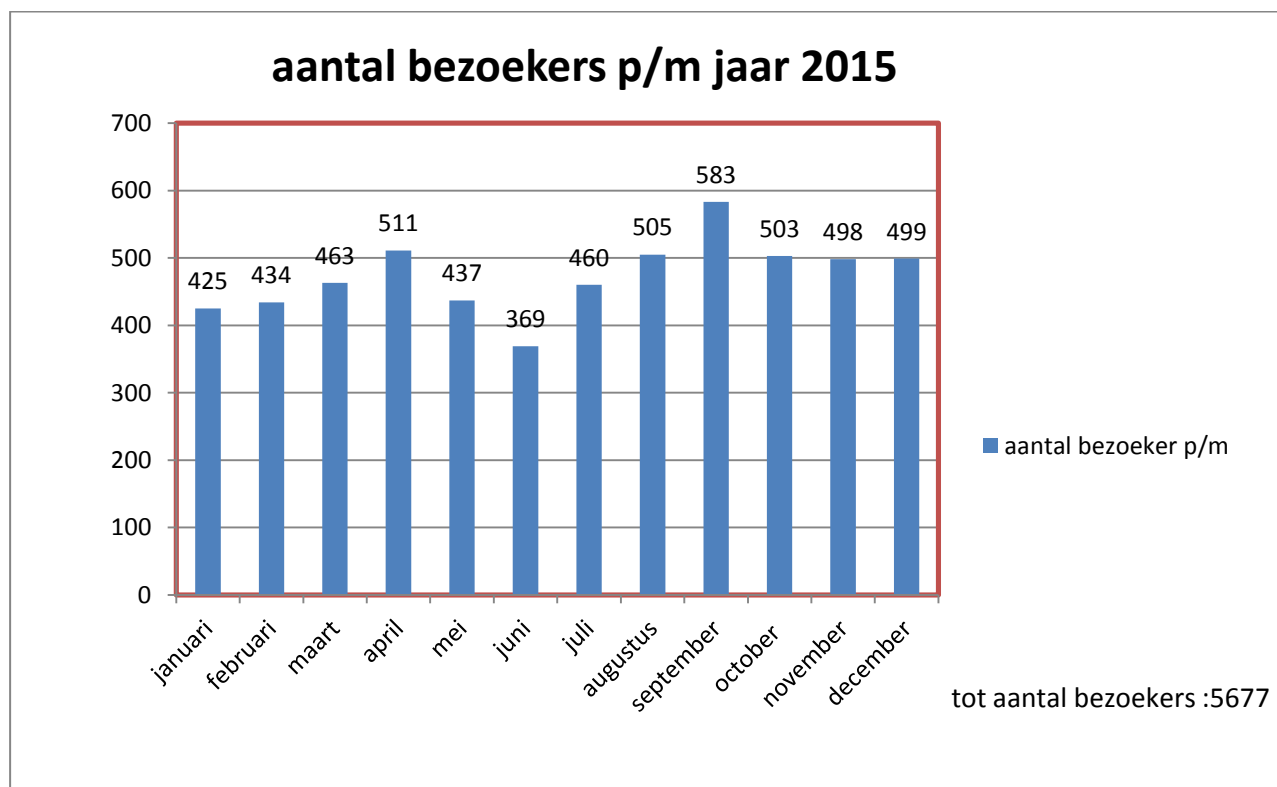
Gemeente	Aantal
Anderlecht	3
Brussel-stad	11
Haren	1
Elsene	13
Etterbeek	1
Koekelberg	2
Jette	9
Neder-Over-Heembeek	2
Sint-Aghata-Berchem	2
Laken	7
Kortrijk	1
Dilbeek	1
Schaarbeek	3
Sint-Gillis	4
Sint-Jans-Molenbeek	4
Sint-Lambrechts-Woluwe	3
Sint-Pieters-Woluwe	1
Evere	1
Ukkel	2
Vorst	1
Totaal	72

Om de nieuwe aanvragen nog beter te kunnen omschrijven, tellen we ook de verdeling wat betreft taalgemeenschap, alsook een overzichtje van het aantal personen dat daadwerkelijk naar het centrum komt t.o.v. deze die afhaken na de kennismaking. Een groot aantal haakt af, enkelen proberen het even uit, maar toch meer dan 1/4de vindt zijn plek voor deelname aan één of andere activiteit.

per taalachtergrond	
Nederlands/tweetalig	24
Frans	44
andere taal	4
	72

Hoeveel personen worden effectief deelnemer na aanmelding	
gebleven	21
momentaan aanwezig	6
niet terug gekomen	45

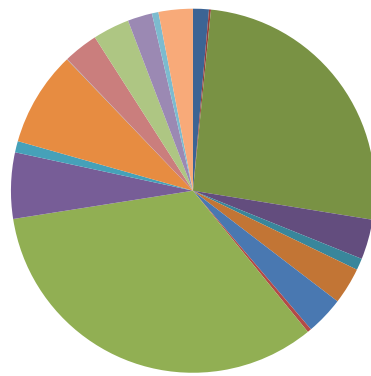
Bij het onthaal registreren we dagelijks de bezoeker en de activiteit die hij wenst te doen. Dat geeft volgende gegevens betreffende aanwezigheid en keuze van activiteit. Er is een toename van het aantal dagelijks geregistreerde bezoekers t.o.v. vorig jaar. (Op jaarbasis 5677 tegenover 3341 in 2014)

Een overzicht van de activiteiten en de keuze per dag bij inschrijving aan het onthaal.

Ontmoeting betekent in Den Teirling ook een 'activiteit'. Het is vanuit de ontmoeting dat mensen ook gaan kiezen voor deelname aan het gebeuren rondom hen; anderzijds is het babbeltje bij de koffie ook levensbelangrijk voor de sociale omgang van vaak geïsoleerde personen. De kookactiviteit staat 2de in rang na de ontmoetingsfunctie.

aantal deelnemers per activiteit

- sport
- krantje
- koken
- koor
- andere
- pc
- uitstap
- tuinieren
- ontmoeting
- atelier
- klei
- muziek
- brico
- onthaal
- bar
- bakkerij
- zwemmen
- Ledenvergadering

	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	totaal
sport	8	12	8	10	5	3	3	0	1	13	8	9	80
krantje	0	5	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	10
koken	99	106	96	122	130	113	121	138	152	139	126	135	1477
koor	21	15	20	16	20	0	6	0	28	24	28	24	202
andere	0	2	5	7	0	0	5	0	15	1	13	11	59
pc	8	14	14	33	21	5	22	15	15	8	16	14	185
uitstap	17	15	21	12	18	11	27	19	22	12	6	12	192
tuinieren	0	1	5	6	3	1	0	2	2	0	0	0	20
ontmoeting	161	141	149	167	130	134	136	206	191	160	163	161	1899
atelier	25	30	20	36	24	11	31	17	40	44	31	25	334
klei	0	0	0	0	0	7	8	8	10	8	10	6	57
muziek	31	43	51	48	27	32	47	40	40	39	45	37	480
brico	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
onthaal	15	10	20	14	16	15	16	15	15	15	12	12	175
bar	15	11	19	17	10	9	17	16	16	17	17	21	185
bakkerij	7	9	17	6	13	11	6	13	15	6	6	15	124
zwemmen	0	4	6	5	3	3	2	1	3	2	2	2	33
Ledenvergadering	17	16	11	12	17	14	13	15	13	15	15	15	173
totaal	425	434	463	511	437	369	460	505	583	503	498	499	5687

6. NETWERK EN VERTEGENWOORDIGING

Den Teirling in het netwerk HERMESPLUS

In dit netwerk heeft Den Teirling zijn plaats gevonden binnen **functie 3**. Deze functie heeft tot doel de grote diversiteit in het aanbod van herstelgerichte acties kenbaar te maken en elkaars goede praktijken uit te wisselen. Daarbij wordt ook zichtbaar welke schakels ontbreken om herstel en inclusie maximaal te bevorderen. In 2015 was de jobcoach actief en werd en middelen ingezet om het Clubhouse-project te realiseren.

Den Teirling is in het landschap een uitzonderlijke organisatie, waar duidelijk een grote nood aan is voor de doelgroep in Brussel. Op een overleg in maart peilden we naar vormingsbehoeften bij de partners. Bij vele organisaties is er vooral nood om de eigen praktijk te beschrijven: er zijn vele goede werkvormen aanwezig, maar de structuur van de RIZIV-conventies werd eerder als beperkend dan wel flexibel ervaren in de voorbije periode. Toch zouden deze praktijken kunnen bijdragen aan de richting die de “herstelbeweging” nu uitgaat.

In oktober was er een studiedag omtrent “Werk en psychische kwetsbaarheid”.

Marijke en Koen kregen de kans om met Hermesplus een studiebezoek te brengen aan Triëste: een zeer inspirerend model, waar de inclusie in de stad op meerdere manieren uitgewerkt is.

IN DE KIJKER: een realisatie en een inspirerende reis met Hermesplus

- **Clubhouse Brussels**

De Clubhouse-idee is niet enkel meer de inspiratie geweest om Den Teirling op te richten, Den Teirling is nu ook inspiratie geweest om een echt Clubhouse op te richten in Brussel.

Iris heeft ook dit jaar, samen met de tweetalige 15-koppige werkgroep die ze hiervoor heeft opgericht, verder gewerkt aan dit project. Enkele belangrijke mijlpalen dit jaar waren:

- Door het project op verschillende plaatsen voor te stellen, is de werkgroep uitgegroeid tot een sterke, bekwame groep en met het Huis van de Mens hebben we een interessante partner voor het project gevonden.
- We hebben zowel het Clubhouse van Amsterdam als het Clubhouse van Parijs bezocht, waarna we met heel veel enthousiasme en nieuwe ideeën zijn thuisgekomen.
- Vanaf september is de werkgroep begeleid door een coach, die helpt om te structureren en prioriteiten te stellen, waardoor we het jaar ‘klaar’ konden afsluiten. We zijn klaar om na de eindejaarsfeesten een vzw te vormen.

- **Triëste : verspreid dagcentrum in de stad**

Triëste en de evolutie van de hervormingen in de GGZ sedert 1978, inspireert ons als model van maatschappijgerichte inclusieve en integrale gezondheidszorg. Vanuit het oogpunt van de rehabilitatie en herstelvisie valt het op, hoe men er in slaagt een zeer breed aanbod van dag- en weekendactiviteiten aan te bieden, toegankelijk voor psychisch kwetsbare personen.

De bij uitstek ambulante werkwijze is zeer concreet in het aanbod van een “verspreid” dagactiviteitsaanbod. Het Centro Diurno Diffuso is een aanbod van zeer diverse activiteiten (cultureel, sportief, artistiek, sociaal...) verspreid over de stad en verspreid over de week. Meerdere organisaties hebben een specifiek aanbod waar deelnemers op intekenen naar eigen interesse: een theatergezelschap, een sportcentrum, een voetbalclub, een culturele avond in de stad, een krantenredactie, natuurbeleving en wellness in een centrum buiten de stad, ... Het aanbod is overzichtelijk voorgesteld in een brochure die aangeeft wanneer en waar de activiteiten plaats vinden. De deelname aan dagactiviteiten is vrijwel gratis en mogelijk gemaakt door overeenkomsten vanuit de GGZ met de bestaande organisaties die de activiteit aanbieden. De financiële tussenkomst is geregeld via het persoonlijk budget van gezondheidszorg in combinatie met de tegemoetkoming voor welzijn en cultuurdeelname (beheerd door de stad). In de CSM (Centra di Salute Mentale) zijn rehabilitatiewerkers aanwezig die, waar nodig ondersteunen om de persoon naar de gewenste activiteit te begeleiden. Er zijn ook talrijke vrijwilligers betrokken in heel het begeleidingsproces voor activering.

Werk is elementair in het herstel. In Triëste zijn de coöperatieven een toegankelijke mogelijkheid voor tewerkstelling. Elke coöperatieve is verplicht een percentage personen met beperking aan te werven. Voor de psychisch kwetsbare personen komt het gezondheidsbudget tussen om de werkstage mogelijk te maken. Bij een positief verloop is vaste tewerkstelling een reële mogelijkheid.

Kan deze visie en werkwijze een inspiratie zijn voor Brussel? Ik ben er als medeverantwoordelijke in de Functie 3 van overtuigd dat dit kan. Binnen de F3 zijn vele partners aanwezig met een jarenlange expertise in het maatschappijgericht oriënteren van personen die beroep doen op hun structuur. De strikte regelgeving bij de medisch-psychiatrisch gestuurde centra is heden echter vaak een belemmering om flexibel om te gaan met rehabilitatie en herstel. Om de bestaande know how te delen, willen de partners graag hun expertise beschrijven voor F3, als aanzet voor betere samenwerking. Het netwerk Hermesplus kan het geschikte kader vormen: een kans voor de bestaande praktijken om de eigen grenzen te verleggen binnen het ruimer geheel van Hermesplus.

7. TEAM

Teamsamenstelling

Het team kende enkele wissels in de loop van het voorbije jaar:

- Lucia De Moor besliste in februari om haar functie als begeleidster van het beeldend atelier te beëindigen. Yasko nam de fakkel verder op voor de atelierbegeleiding
- Atia ging met ouderschapsverlof vanaf 1/07 tot einde jaar. Ze werd opeenvolgens vervangen door Hamed Afakir en Pim Rose.

De samenstelling van het team:

- Marijke Bosserez VT, coördinatie en administratie, begeleiding vakantie, vertegenwoordiging
- Luis Soto, 4/5 VTE activiteitenbegeleider: koken, sport, tuinieren, database, Kyvosnamiddag
- Koen Daems, VT activiteitenbegeleider: bricoleren, bar, uitstap, tentoonstellingen, Kyvos, citytrip
- Iris Hertsens, VT clubwerking, onthaal, kennismakingsgesprekken, uitstap, vakantie, individuele aandacht (van september 2014 tot september 2015 ½ vrijgesteld voor Hermesplus Clubhouseproject)
- Bas Ruyters, 26,6u: activiteitenbegeleider muziekgroep, krantje, groen en tuin, bakken, vakantie, website en communicatie
- Yasko Deboodt (eerst ½ T dan VT): artistieke werking, atelierbegeleiding en beschikbaar voor Hermesplus spel City107
- Atia Bano Zaka HT/Hamed Afakir/Pim Rose, onthaal en ontmoeting, kookgroep, kruidensnuiven, uitstap, Kyvosontmoeting
- Alejandra De Fuentes: onderhoudsmedewerkster

Voor Kyvos zijn ook Vanessa De Puydt (CGG HOUBA) en Klaartje Op 't Roodt (IBW Huize Jan De Wachter) enkele uren per week vrijgesteld.

8. NETWERK EN VERTEGENWOORDIGING

Deelname aan overleg geestelijke gezondheidszorg

- Hermesplus Functie 3: een overleg met partners uit het netwerk rond rehabilitatie en herstel. Marijke is er co-referentiepersoon voor de functie, samen met François Bernon van Le Crit, en lid van het strategisch comité.
- LILA, psychiatrische zorg in de thuissituatie, is partner in overleg rond bezoekers van Den Teirling en we zijn er lid van de stuurgroep.(Marijke)
- BUDDYNAMIC, project bij CGG-Brussel is gehuisvest in Den Teirling. De coördinator neemt deel aan de teamvergadering in Den Teirling. Marijke is lid van de stuurgroep.
- Vlaamse Vleugel binnen het Overlegplatform GGZ Brussel Hoofdstad (Marijke)
- Bij de Federatie Beschut wonen volgen we binnen het bestuur de evolutie van beleid en knelpunten binnen de GGZ. (Marijke)
- We nemen deel aan zorgoverleg rond bezoekers in kader van Psychiatrische Zorg in de Thuissituatie, indien daar vraag naar is.
- Raad van bestuur Atelier Groot Eiland (Marijke)

Culturele en artistieke samenwerking

- Artiestenparcours OVERLEGPLATFORM GGZ Brussel en regionale samenwerking met PSC-Elsene en PVT Sanatia. (Yasko)
- Boekenbaz'art, een wijkfeest met bib Sans Souci te Elsene (Marijke)
- Stuurgroep LASSO, Brussels overleg omtrent Kunsteducatie (Marijke)
- Vertegenwoordiging algemene vergadering GC Elzenhof (Marijke)
- Vertegenwoordiging cultuuradviesraad Elsene (Koen)
- Werkgroep rond voorbereidingen van themamaand in 2016 in Muntpunt (Marijke)

Stageplaatsen en vorming

In 2015 kwamen meerdere leerlingen en studenten voor een korte periode kennis maken met de werking.

Odisee, hogeschool voor muzisch-agogische vorming van orthopedagogen:

meerdere studenten kwamen voor een korte kijk- of animatiestage enkele dagen meedoen in Den Teirling. Ook meerdere leerlingen van laatste jaar middelbaar onderwijs leerden onze werking kennen. (Sint-Pieterscollege Jette, St-Jozef van Ternat, een groep studenten opvoeders uit Aalst)

Het team reflecteerde te samen op 2 teamdagen:

- Op 21/04 werden we door Leen Van Nuland (Impuls) begeleid in een teamdag met als thema: "Omarmen en begrenzen."
- op 27/11 werden we uitgenodigd door bestuurslid Sabine Van Praet in de PAAZ-afdeling van het UZ Brussel. Het was een boeiende uitwisseling met een mindfulness-oefening en een methode om elkaar te leren kennen. We leerden er de opname-afdeling kennen: voor ons als buitenstaanders, ook een interessante kennismaking.

Vormingen teamleden

- Iris: **Workshop 'Basisopleiding Fondsenwerving'** - Fundraisers Forum (1/12)
- Koen: **Colloquium "Kunst, Geestelijke Gezondheid en Sociale Beeldvorming"** - OPGG (26/03)
Trieste studiebezoek - HermesPlus(29/03 tot 1/04)
Colloquium overlegplatform 25j - OPGG (28/10)
Studiebezoek Poco loco (25/11)
- Marijke: **Studiereis met bezoek aan GGZ in Triëste** - Hermesplus (februari)
Recovery College - UC Kortenbergh (16/04)
Partneroverleg Hermesplus (26/06)
Studiedag Psychische kwetsbaarheid en tewerkstelling – HermesPlus (15/10)
Werkbezoek aan De Vinken, groepstentoonstelling (22/10)
Colloquium Overlegplatform 25j – OPGG (26/10)
- Luis: **Vlaamse Hersteldag** –VVGG (18/11)
- Pim: **Vlaamse Hersteldag** –VVGG (18/11)
- Bas: **Agriculture sociale/sociale landbouw**- Nos Oignons asbl (25/11)
- Yasko: **Colloquium "Kunst, Geestelijke Gezondheid en Sociale Beeldvorming"** – OPGG (26/03)
Werkbezoek aan De Vinken, groepstentoonstelling (22/10)

Bijdrage aan vormingsdagen

- Koen en Iris: 26 juni: **Hermesplus Plenaire vergadering** (Kyvos en Clubhouse voorstelling)
- Marijke: Bijdrage aan **netwerkmoment van Lasso**, via een werktafel (24/03)
- **Focusgroep** Sociale Hogeschool Heverlee i.s.m. VLABO ter voorbereiding van een vormingsaanbod voor ervaringsdeskundigen/ervaringswerkers (03/02/2015)

9. RAAD VAN BESTUUR

- Julienne Wyns, voorzitter (CGG-Brussel)
- Veronique Vercruyssen, ondervoorzitter (PSC St. Alexius Elsene)
- Nicole Aeben, penningmeester (CGG-Brussel)
- Tine Verlinde, secretaris (BW Nieuwe Thuis)
- Suzy Maes (BW Festina Lente)
- Sabine Van Praet (PAAZ UZ Brussel)
- Jan Van Ertvelde (expert)
- Sigrid Vandeput (Citzienne)

In de algemene vergadering zetelen:

- Alle bestuursleden
- Patrick Janssens (DGGZ Antonin Artaud)
- Viviane Piacenza , vertegenwoordiging bezoekers

DEN TEIRLING

Maesstraat 89

1050 Brussel

tel.02/514 33 01

fax 02/646 83 73

e-mail den.teirling@skynet.be

website: www.denteirling.be

KYVOS

Allee du Kaai, Havenlaan 53 te 1000 Brussel

tel. 0477 79 34 57

Den Teirling is open op:

maandag: van 9u30 tot 17u
dinsdag: van 13u tot 17u
woensdag: van 9u30 tot 17u
donderdag: van 9u30 tot 17u
vrijdag: van 9u30 tot 17u

Kyvos is open op maandag van 14 tot 20u

met de steun van

VGC

Gemeente Elsene

